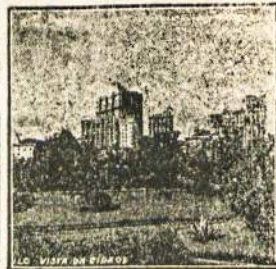

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO
Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“
Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.
Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redaguoja
St. Vancevicius

7-ti METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Gruodžio - Dezembro mėn. 14 d.

NR. 50 (362)

Amatų mokyklos reikalu.

Daugelis lietuvių emigrantų vargs ta sunkiai dirbdami ir mažai užpelnędami. Nevienas norėtų bent savo vaikams sukurti geresnę ateitį ir galvoja apie savo vaikų paruošimą gyvenimui. Dėja, ne visi tėvai yra tiek jautrūs ir rūpestingi. Kiti gi į savo vaikus, pramokusius kiek skaityti ir rašyti, sulaukusius 12—13 metų amžiaus, žiūri kaip po duonos uždriebėjus ir stūčia tuojau į darbą. Vaikai, neturėdami tinkamo pasirėngimo, būna menkais darbininkais ir ateityje jų taip pat laukia paprasčiausias menkai apmokamas darbas.

Tėvai, kuriems iš tikrųjų rūpi jų vaikų ateitis, dažnai ir čia svetimame krašte galvoja senoviškai, taip kaip galvojo mūsų tėvai prieš kokią dvidešimt metų: «Tegul vaikas baigia kokį aukštesnį mokslą ir nereiks jam juodna darbas dirbti».

To juodo darbo mūsų tėvai baidėsi, kratėsi ir rezultate to turime Lietuvoje inteligentų perteklių, nedarbą ir gerų amatininkų stoką. Nevienas inteligentas dabar džiaugtųsi jei mokėtų kerai kokį amatą ir galėtų iš to pragyventi.

Pažiūrėkime į gyvenimą Brazilijoje ir pamatysime, kad nė vienas geras amatininkas nebūna be darbo. Įvairūs specialistai daug daugiau uždirba už inžinierius. Inteligentų gi mes rasime bedarbių ir pusbadžių gyvenančių. Pasakykite tik brazilų laikraščius — vi sur daugiausia pareikalaujama amatininkų, specialistų. Tokiame industrijos mieste, kaip São Paulo, geras amatininkas visada darbo suris ir gerai užpelnys.

Tie tėvai, kurie nori savo vaikus padaryti daktarais, inžinieriais, tegul pirmą gerai apsigalvoja ar ne geriau juos padaryti gerais amatininkais, specialistais. Šiuo mes užtikrintume jaunimui ateitį. Išmokyti geru amatininku — meistru reikalinga 3—4 metų, tuo tarpu tapti gydytoju ar kitu aukštojo mokslo specialistu reikalinga pasimokyti keliolika metų ir dar pastudijuoti už seny. Tas mums lietuviams retai kuriam yra priinama. Pagalvokime, ar ne geriau imtis amato? Vėda mes šį klausimą nurodantį apie arystysimą, tai priešime prie tokios išvados: į aukštesnį mokslą savo vaikus leisti gali tik tai turtingi žmonės. Mums darbininkams lieka tik amatai. São Paulo yra įvairių amatų mokyklų. Kai kurios iš jų pastatytos vidutiniškai, bet mums lietuviams jos nevisai tinka, nes jų programa dažnai sunkiai pritaikoma lietuvių vaikams. Amatų mokykla, mūsų manymu, turi duoti pakankamai praktinių ir teoretinių žinių, kad baigęs tokią mokyklą būtų visai tinkamai gyvenimui paruoštas. Amatų mokyklos

LIETUVOS KARIUOMENĖS PARADAS (ISKILMĖS).

steigimo reikalas jau senai mūsų kolonijoje yra keliamas, ypač turint omeny nuolat baigiančius lietuvių mokyklas vaikus, kurių kas met turime apie 20 su viršum. Taip pat nemaža lietuvių baigla ir braziliškas mokyklas.

Amatų mokyklos steigimo reikalu gruodžio mėn. 10 d. lietuvių mokyklų mokytojai, drange su inžinierium p. Cimbleriu turėjo pasitarimą, kuriame nutarė prašyti Lietuvos vyriausybę paramos įsteigti šaltkalvių — mechanikų mokyklą, nes tokių amatininkų tuo tarpu daugiausia Brazilijoje pageidaujama Vėliau bus steigiamos kitos.

Į mokyklą bus priimami berniukai, baigę pradžios mokyklą. Mokslas tęsis trejus metus. Mokyklos tikslas paruošti meistrus, kurie savystoviai galėtų dirbti visus metalo darbus, elektros montażą, garo mašinų žibalo motorų montażą, braižinius, apskaičiavimus ir kita.

Į pirmųjų metų programą įeina: skaičiavimas, braižyba, geometrija, pašižyba, lietuvių kalba, portugalų kalba, istorija, geografija, gimnastika ir tikyba. Be to kasdien 3—4 valandos praktikos dirbtuvėje.

Į antruosius metus: skaičiavimas, technikinė braižyba, geometrinė braižyba, lietuvių k., portugalų k., pašižyba fizika, mašinos detalių paaiškinimas,

tikyba, praktika dirbtuvėj ir laboratorijoje, kasdien 3—4 val.

Į trečiųjų metų programą įeina: erdvės geometrija, technikinė braižyba fizika, elektro technika, termo dinamika, mašinos detalės, garo katilai, garo mašinos, mašinų montażas, pašižyba, lietuvių k., portugalų k., higiena, tikyba ir 3—4 val. praktikos dirbtuvėse ir laboratorijoje.

Atsiradus atitinkamam skaičiui mokinių, manoma amatų mokyklą gana greitai įsteigti. Registraciją veda liet. mokyklų mokytojai. Taigi, tėvai, kurie norite savo vaikus užtikrinti ateitį, leidžiant juos į amatų mokyklą, kreipkitės tuo reikalu į savo rajono lietuvių mokyklų mokytojus.

Ed. Pažera.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIEŲ IR ĮVAIRENVIU!

Padėka.

Didžiausiems Dr. João Basanavičias vardu lietuvių pradžios mokyklos prieteliams ir remėjams grbiamiems p. p. J. ir Ed. Šimanauskams paaukavusiems šiai mokyklai naują 100\$000 milreisu vertės kanceliarišką stalą. Tėvų Komiteto ir visos mokyklos vadu tariu širdingą lietuvišką ačiū.

L. Gaigalas.
Mokyklos Vedėjas.

ITALAI SMARKIAI BOMBARDAVO DESSIĖ MIESTĄ.

Paskutinėmis dienomis italų aviacija smarkiai bombardavo Dessiė miestą. Padaryta labai daug nuostolių. Italų karo lėktuvai išmetė daugybę mižiniškų bombų, kurios suardė daug namų. Žuvusiųjų ir sužeistųjų skaičius gana didelis. Į italų lėktuvus buvo paleista apie 20.000 šuvių, bet jie beveik nieko neįžeidė. Visas miestas smarkiai nukentėjo. Abisiniečiai neturėjo beveik rimtesnių priemonių apsigynimui nuo aviacijos puolimo.

PASTANGOS LIKVIDUOTI KONFLIKTA TARP ITALIJOS IR ABISINIJS.

Europos spauda plačiai rašo apie naujus Lavalio ir Anglijos užsienių reiklaų ministerių projektus sutaukinti Italiją su Abisinija. Nors naujieji projektai oficialia dar nepaskelbti, bet kaip kurios jų smulkmenos jau skelbiamos. Iš Adis Abeba praneša, kad naujas taikos planas esąs visai nepriimtinas abisiniečiams. Abisiniečiai girdi, niekad neįsisžadėsia savo įventų teisių, kurias nori paglemti italai. Ar pavyks sutaukinti kariuomenis šalis, tuo tarpu sunku pasakyti.

PALEISTA DAUG SUIMTUJU.

Daug suimtųjų kariškių ir civilių, kurie buvo suimti sąryš su paskutiniu sukilimu Brazilijoje, jau paleista. Paleidžiami tik tie, kurie pravedus tardymą, pripažinti nekaltais. Tardymas dar nebaigtas iš suimtųjų yra gana daug. Vietos spaudos žiniomis, visas suimtųjų komunistų nejudomasis turtas bėsiąs konfiskuotas. Suimtųjų komunistų tarpe yra daug pasitarinčių ir turtingų asmenų.

Sąryš su ruoštu sukilimu, nemažai valdininkų ir kariškių atleista iš tarnybos. Tardymas vedamas labai stropiai. Imasi griežtų priemonių kovai su komunistu Brazilijoje.

LIETUVOJE

Brazilijos Nepriklausomybės sukakties minėjimas.

Lapkričio 15 d. suėjo Brazilijos nepriklausomybės paskelbimo 45 m. sukaktis ir valstybinė šventė. To proga Lietuvos valstybės radiofonas surengė šios sukakties paminėjimą. Buv. Liet. konsulas Brazilijoje P. Mačiulis skaitė paskaitą apie Braziliją, o vėliau buvo brazilų muzikos koncertas.

Netrukus bus sutvarkyta Lituankos I žuvimo vieta.

Lietuvos Aero Klūbas, besirūpinamas tinkamai sutvarkyti Lituankos I žuvimo vietą Soldine, jau ankėčiau buvo nusuntęs ten savo atstovus, kurie susitarė su viena firma dėl įvykdinimo reikalavimų darbu.

Šiomis dienomis firma pranešė Aero Klūbai, kad reikalingas granitas jau nutašytas ir kiti sutartyje numatyti darbai baigti. Firmai už tuos darbus teks užmokėti apie 5.000 markių (12.000 litų).

Lituankos I žuvimo vietos sutvarkymo projektą padarė architektas Lian dsbergis. Manoma, kad šie darbai bus baigti dar prieš Naujus Metus. Atidarymo ir pašventinimo iškilmės įvyks greičiausiai ateinantį pavasarį.

„Lietūkis“ pakelia linų kainas.

Pavykus užparduoti į užsienius didesnius linų kiekius aukštesnėmis, kaip iki šiol, kainomis, „Lietūkis“ nuo lapkričio 11 dienos atitinkamai pakelia išmokamas ūkininkams už linus kainas po 5 ct. kilogramui arba po 2 lt 50 ct. centneriui. Tokiu būdu dabar „Lietūki“ linų supirkimo punktai moka ūkininkams už vieną kilo linų 10 ct. daugiau, negu kitų pirklųjų linų supirkinėjimo punktai, t. y. už mirkytų brukty linų 1 kg. I rūš. 1 lt 60 ct., II

rūš. 1 lt, 40 ct. ir toliau už kiekvieną žemesnę rūšį po 15 ct. pigiau. Kadangi linų kainos krinta, tai „Lietūkis“ pataria pasinaudoti šiuo momentu.

Tabako sindikatas jau vykdo Kainų Tvarkytojo reikalavimus.

Š. m. lapkričio 11 d. tabako fabrikančiai atsilankė pas Kainų Tvarkytoją pareiškė, kad jie jau praktiškai vykdo Kainų tvarkytojo reikalavimus ir iš savo urmo sandėliu duoda visiems tabako dirbinių pirkejams krautuvininkams jų pagėdaujamų tabako dirbinių markių bei rūšių.

Pirmoji Kražių Skerdynių paroda.

Šiuo metu Kaune vyksta Kražių skerdynių paroda. Joje išstatyta 30 paveikslų, vaizduojančių Kražių skerdynių dalyvius. Nors paroda yra gana kukli, bet žmonių gausiai lankoma. Tai pirmoji tų istorinių įvykių paroda Lietuvoje.

Kiek išrušiuota žemės.

Iš viso žemės jau išrušiuota 4.329.391 ha. Šią vasarą žemę tyrė apie 60 tyrėjų, kurie per 2½ mėn. išrušiuavo 284.609 ha žemės. Dar liko rūšiuoti 109.309 ha. Tačiau nors eilinis žemės rūšiuavimas baigiamas, bet daugelis ūkininkų prašo žemę perrušiuoti. Prašoma perrušiuoti apie 500.000 ha, taigi rūšiuavimas užsitęs dar vieną vasarą.

Alaus sindikate noramu.

Alaus sindikatas yra įkeis finansų ministerijai memorandumą, prašydamas sumažinti akcizo ir kitus mokesčius. Iškilio reikalas sudaryti

specialią komisiją, kuri apskaičiuotų kiek bravorams alaus pagaminimas kaštuoja. Tokia komisija buvo sudaryta ir pradėjo darbą. Besvarstant alaus savikaina, prisiėjo žvilgtėrii į sindikato paskutinių penkerių metų gamybą, apyvartą, pelną ir t.t. Komisija pareikalavo suteikti žinių, tačiau kai kurie sindikato dalyviai suteikti atsisakė.

Kodėl kai kurie bravorai atsisakė suteikti žinias, neišku. Tačiau spėjama, kad jie neblogai vertėsi bei verčiasi ir milžiniško pelno nenori kelti aikštėn.

Kauno stadioną užbaigs pavasarį.

Kauno sporto stadijoną (prie kūno kultūros rūmų), kuris bus didžiausias ir moderniausias iš visų stadijonų Baltijos valstybėse, užbaigs įrengti pavasarį ir ateinančią vasarą mūsų sportininkai jau naudosis moderniškuoju stadionu.

Kauno bus sujungtas plentu su Latvijos siena.

Per kelius metus Kaunas plentu bus sujungtas su Latvijos siena per Kėdainius, Panevėžį ir Biržus. Šią kryptimi plento darbai pradėti ir vykdomi įvairiuose vietose nuo Kauno, Kėdainių, Panevėžio ir Biržų. Juos vykdo savivaldybės, naudojamos viešųjų darbų fondo lėšas ir teikdami prie plentų statymo darbą badarbiams. Pravedus šį plentą, bus tiesiausias ir trumpiausias plentu nuo Kauno susisiekimas su Latvija, nes dabar reikia važiuoti plentu Kaunas — Raseiniai — Šiauliai — Joniškis arba Kaunas — Ukmergė — Zarasai (Daugavpilio link).

Vokiečiai dėl direktorijos jau kečia triukšmą.

Klaipėdos gubernatorius naująją direktoriją pavedė sudaryti Borchertui. Borchertas pavedimą priėmė ir dėi direktorijos sudarymo pradėjo tartis su Klaipėdos krašto politinėmis grupėmis. Darbas ejo ramiai. Tačiau vėl kilo

audra. Vokietija sujudo. Vokiečių spauda ir radio pradėjo aršią Lietuvos puolimo ir dergimo kampaniją. Kaip yra išvardinama Lietuva ir kokių reikalavimų statoma, minėti nėra reikalo, nes ši kampanija ne naujas dalykas.

Namų pastatyta už 17,5 mil. litų.

Per šiu metų statybos sezoną buvo pastatyta ir baigiama statyti 3602 namai, tame tarpe 1.492 gyvenami, 54 patalpos įmonėms ir 2.056 kiti įvairūs trobesiai. Visų namų statyba kaštavo 17,5 mil. litų. Palyginus su praeitų metų, šiųmetė statyba yra žymiai padidėjusi, tačiau šiam reikalui šiemet išleista beveik 4 mil. mažiau. Tai atsitiko dėl to, kad atpigo statybos medžiaga ir darbo jėga.

Dar vienas tiltas per Nemuną.

Plentų ir vandens kelių valdyra nutarė Alytuje per Nemuną pastatyti tiltą. Koks tas bus tiltas — dar gautinai klausimas neįspręstas, bet visgi vyriausya nusistatymas pastatyti geležbetoninį tiltą, nors tam reikalui daug lėšų reikėsia. Be to, tokio tilto reikalingumą Alytau miesto visuomėnė seniai jaučia.

Lietuvos celiulioza į Ameriką.

Klaipėdos celiuliozos fabrikas su viena stambia Jung. Amerikos Valstybių bendrove sudarė sutartį, pagal kurią š Lietuvos į Ameriką bus eksportuota celiuliozos fabriko gaminių 10 milijonų litų.

Pradės regis ruoti ir baustuosius areštus.

Iki šiol buvo vedama registracija tikrai tų, kurie yra baudžiamajam (už nusikaltimus). Dabar numatoma pradėti registraciją ir tų, kurie yra baudžiamajam areštu (už nusizengimus). Tai dėl to, kad galima būtų sėkti, kiek kuriam areštui daro įtakos. Pastebėjus, kad asmuo nusizengia dažnai, arešto baumė bus didinama

Adv. Rap. Skiptitis.

Pasaulio Lietuvių Sąjunga.

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui.

(pabaiga.)

Ekonomikos srity kalbamoji Sąjunga taipogi turėtų nemažai darbo. Tik pažūrėkime kiek šioj srity guli apleistų dirvonių. Jei mūsų didžiausia šieivija — J. A. Valstybių lietuviai — paskutiniam dešimtmety žymiai nam Lietuvos atšalo, tai žymia dalimi tam priežastis nesirūpinimas užsienio Lietuvos ekonomiskais reikalais. Mes Lietuvos lietuviai gal ir galime pasiteisinti, kodėl mes tais reikalais ligi šiol permažai tesirūpinome. Bet pasiteisinimas nėra reikalo pataisymas, nėra ligos pagydymas. Galime, esant labai svarbiomis priežastims, neatvykti ginstanti gaisro, bet ugnis dėl to, neužges ir mūsų trobesiai sudegs.

O dabar savo neveiklumui patiesinti vargu ar rastume argumentų. Jei būtume šiais reikalais laiku susirūpinę, tai daug daugiau Amerikos lietuviai būtų investavę savo kapitalų Lietuvos, nusipirkdami nekintojamojo turto. Lietuvos įstatymai, o dažnai pasprastas nesusišpinimas netik nedavę galimumo perkelti iš Amerikos į Lietuvą kapitalų, bet dar įnešę nepalan-

ką nuotaiką Lietuvos atžvilgiu. Dėl amerikiečių lietuvų nutolinimo nuo Lietuvos ir jiems patiems kartais tenka pakelti dideli nuostoliai. Daug milijonų Amerikos lietuvų dolerių būtų išgeibėta nuo Amerikos bankų bankroto ir kitų krizės padarinių, jei Amerikos lietuviai būtų arčiau susirišę su Lietuva, laikę savo kapitalus Lietuvos bankuose, arba kitokioj formoj investavę, jei nebūtų taip nuo Lietuvos nutolę. Tokios bėdos nebūtų buvę, jei būtume turėję draugišią ar sąjungą stovinią mūsų ekonominių reikavį sargyboje. O Lietuvos užsienio prekybai Ar čia viskas tvarkoj? Toli gražu ne. Čia galetume dar daug padaryti ir savo prekių propagandos atžvilgiu ir pačios prekybos realizavimui. Užsienio lietuviai pirkliai turėtų iš to gal visai neblogi uždarbio, o nepriklausomai Lietuvai didelė ekonominė parama. Visą šį reikalą sukrauti ant mūsų konsulatų pečių būtų visai nepraktiška. Valstybės aparatas yra perdaug nelankstus tokiems reikalams, o rūpintis šiais reikalais turėtų ne tik Lietuvos, bet ir užsienio lietuviai. Kalbamoji Sąjunga šiame reikale būtų labai naudinga.

Susirastų dar ir kitų ekonominio bendradarbiavimo formų užsienio Lietuvos su Lietuva, kai tik išsiplėstų mūsų kalbamos S-gos darbas. Galų - gale labai svarbu turėti organizacijų Centra, kaip autoritetingą įstaigą, bendriems tautos reikalams, kurio balsas paklausytų, jei ne visi, tai bent dauguma mūsų tautiečių, ne tik Lietuvos, bet ir užsieny gyvenančių. Toks autoritetingas balsas labai daug prisidėtų prie mūsų susipratimo stiprinimo, o sunkiausiais tautai ir nepriklausomai Lietuvai momentais būtų išganings.

Tik klausimas kaip formaliai tokią S-gą organizuoti. Bet šis klausimas daugiau techninis. Lietuvos valstybė turėtų padėti sprendžiant formalius Sąjungos steigimo ir veikimo klausimus. Šie klausimai turėtų būti svarstomi drauge su Sąjungos statutu ne Kongreso plenumė, bet atitinkamoji Komisijoj. Esame maža tauta. Mūsų tautos kamienas yra nedidelė Lietuvos žemė, apsupty didelių slavų ir germanų tautų. Mūsų užsienio broliai labai išblaškyti po visus kraštus, nesudaro vienoj vietoj didesnių masyvių, be stipresnių lietuviškų tradicijų, iš Lietuvos išsinešę labai mažytį lietuvišką paviržį, kitų didesnių tautų nu stebti, svetimųjų kultūrų apsupti ir penimi, greitai nustoja atsparumo ir smarkiiai tirpsta. Prieš tokį liūdną vaizdą, prieš tuos baimę įvarančius faktus tegalime pastatyti tik organizuotą, sąmoningą darbą tautai susti-

rinti ir išlaikyti. O toks sąmoningas darbas sunkiausiai gali būti varomas tik įsistėgus Pasaulio Lietuvių Sąjunga.

* * *

V. Gytis.

Gaila...

Nei rašyt, nei dainuoti
Aš šiandieną negaliu,
Man gaila vystančios jaunatvės,
Man gaila vystančių gėlių.

Šviečia, mirga vaiskios žvaigždės

Tolliam sklaueta dangaus,
Liūdesio paversta siela
Danguau laisvės netgaus.

Ant apleisto mano kapo
Niekas nesodins gėlių...
Aš pranešt kur mano kapas
Jums, mīeieji, negaliu

Kaip aušružė rytą kelis,
Varpo balsas suaidės,
Jūs išgirsit sutartinę,
Kuria tėvys man išiles.

Mano gelsvo smėlio kapą
Niekas sąarom nelies
Tik kiški vėjalo daina
Retkarčiais ten suaidės...

Jau baigiamas Dariaus ir Girėno mauzoliejus.

Kauno kapinėse jau kelintas mėnuo, kai statomas laikinis mauzoliejus, kuriame išsėsis žuvusių transatlantių lakūnų Dariaus ir Girėno kūnai. Vėliau, kai bus pastatyta Priskėlimo Bažnyčia, didvyrių kūnus perkės į specialias kriptas, kuriose bus laidojami pasižymėję tautos žiuonės.

Šiuo metu mauzoliejaus vidaus įrengimas jau baigtas. Lieka baigti tik viršų. Mauzoliejaus rūšys bus apšviesta elektra. Jame palikta vieta altoriui ir vainikams sudėti. Prie įėjimo į mauzoliejų dedamas Atlanto nugaiėtojų Dariaus ir Girėno žalvarinis barelofas, skulptoriaus Pundžiaus darbo. Jo apačioje kabos žalvarinė lenta su Dariaus ir Girėno testamentu tekstu.

Mauzoliejaus viršus bus iš melsvo tašyto granito. Šis granitas surinktas Kėdainių, Panevėžio ir Šiaulių apskrityse. Mauzoliejaus viršų puoš stilingas dvigubas kryžius, iškaltas iš vieno granito gabalo.

Kai tik mauzoliejaus viršus bus sutvarkytas, įvyks didvyrių kūnų perkėlimas. Jokių didesnių iškilimų nebus tik kunigas pašventins vietą.

Mauzoliejus užima apie 100 kv. mtr. plotą. Jame didvyrių kūnai laikomi bus padėti variniuose karstuose su stikliniais langeliais, pro kuriuos lankytojai galės matyti žuvusių lakūnų veidus. Vėliau Dariaus ir Girėno kūnai bus padėti į tam tikrus sarkofagus Manoma, kad lakūnų kūnai bus perkelti dar prieš Naujus Metus.

Visas mauzoliejaus pastatymas ir įrengimas kaštuos apie 21.000 litų.

Tautiško darbo talka jau įgyvendinama.

Šiuo metu tautiškosios organizacijos jau ima įgyvendinti savo vieną didžiausių uždavinių — tautiško darbo talką, kuri šiuo momentu turi didelės reikšmės. Pagal tautiško darbo talkos statutą talka sudaro tautininkų

sąjunga ir kitos tautiškos organizacijos, kurios, eidamos viena linkme su tautininkų sąjunga, turi atskirus tautiško darbo uždavinius ir tautinės vienybės vardu nori paremti tautininkų sąjungos sėklius. Vyriausioji tautiško darbo talkos vadovybė priklauso Tautos Vadai Antanui Smetonai.

Šiomis dienomis, vykdant talkos statutą, buvo susauktas Tautininkų sąjungos šiaulių sąjungos, „Jaunosios Lietuvos“, lietuvių mokytojų sąjungos ir jaunųjų ūkininkų ratelių vadovybių pasitarimas, kuriame nutarta, kad tautiško darbo talka turi būti tuojau įgyvendinama. Organizacijos mielai atsilygė į talkos šūkį. Tai duoda rimto pagrindo manyti, kad talkos darbas bus sėkmingas ir kad į vieną frontą sutelktos tautinės jėgos susilauks gausių savo darbo vaisių ir laimėjimų.

Plačiai minės M. K. Čiurlionį.

Ateinančių metų balandžio mėnesį

sueina 25 metai, kai mirė didysis mūsų menininkas Mikalojus - Konstantinas Čiurlionis. Tos sukaktuvės bus plačiai minimos visame krašte. Kaune joms rengti jau dabar susidarė platus menų, mokslo, kultūros ir visuomenės organizacijų bei įstaigų atstovų komitetas, kuris įrinko tris sekcijas: plastikų, ir spaudos bei propagandos. Komiteto globėju sutiko būti Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, o komiteto garbės pirmininku yra pakviestas švietimo ministeris prof. J. Tonkūnas.

Karo invalidų suvažiavimas.

Lapkričio 10 d. Kaune buvo metinis Lietuvos karo invalidų sąjungos suvažiavimas. Jame dalyvavo apie 100 karo invalidų, kurie aptarė aktualiausius savo gyvenimo klausimus ir išskėlė visą eilę pageidavimų.

Šiuo metu Lietuvoje yra per 100 karo invalidų, kuriais rūpinasi karo in-

validams šelpti komitetas, kuris iš valstybės išdo gauna tam tikras pašalpas, išlaiko invalidų namus, dirbtuves ir kitas įstaigas.

Nustatys gydytojoms taksa.

Sveikatos departamentas jau parengė plačią gydytojų taksą, kurioje numatyta, kokį gydytojas galės imti didžiausią atlyginimą iš paciento už įvairius medicininius patarnavimus ir pagelbą. Dabar su taksa susipažįsta gydytojų atstovai. Manoma, kad gydytojų patarnavimo taksa bus paskeibta dar prieš Naujus Metus.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno Lietuvio — išieivio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitraštį „LIETUVIS“.

Būtinai pasistengę įsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiam priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas.

Duodame statybai medžiagą.

(Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023.

Raštinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114. Vietoje: Av. Zelina 33

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštinę.

Mjr. S. Narušis.

Lietuvos Kariuomenės 17 metų sukaktuvės.

(Pabaiga)

Pirmieji taisy 1918—1920 m. mūsų tik besiveriančios jaunos kariuomenės žygių buvo be galo sunkūs ir dabar mums tenka tik stebėtis, kaip pirmieji mūsų kariuomenės savanoriai, mažai kariškai mokyti, blogai įginkluoti, apiplyšę, bet tvirtai buvo pasiryžę žūt būt savo tikslą pasiekti. Jie atliko prieš lenkus ties Giedraičiais ir Širvintais, prieš rusus ties Panevėžiu ir Zarasais, prieš bermontininkus ties Radviliškio tokais darbus, prieš kurinus su pergaba turime nulenkti savo galvas. Tai buvo didžiausio jėgų įtempimo, didžiausio ir sunkiausio mūsų kariuomenės krūvinių žygių darbo laikai.

Be savanorių, su gražių ir garbingų pasiryžimu tada pastrodė ir Lietuvos visuomenė savo aukomis ir nuodirdumu bei dideliu antuzijazmu.

Iš Lietuvos žemę buvo išvargyti bolševikai, sutriuškinti bermontininkai, lenkai ties Giedraičiais ir Širvintais ir jei nebūt įsikūsiusi Tautų Sąjungos kontrolinė komisija, šiandien Vilniuje gal plevėsotų ne Lenkų erelio, o Lietuvos su balta Vytimi vėliava. Bet čia ne mūsų kariuomenės kaltė. Kariuomenė savo uždavinį garbingai atliko.

Lietuvos kariuomenė steigėsi karo ir revoliucijų ugnį, todėl ir negalėjo iš karto turėti tobulos organizacijos. Nebuvo nė aukštojo karo mokslo prityrusių karininkų, nes Rusijos laikais lietuvių karininkų, kaip katalikų, mokslo ir tarnybos teisės buvo apriėtos.

Iėėjus iš karo ugnies, patiems lietuviams prireikė tvarkyti, naujinti ir mokslinti savo kariuomenę.

Šioj srityj jau daug padaryta. Pirmiausia nustatyti kariuomenės mokymo pagrindai (karo doktrina). Karininkų mokslingumui pakelti patobulinta karo mokykla ir buvo įsteigti aukštieji karininkų kursai, su įvairių specialybių skyriais, per kuriuos jau yra perėję daugumas karininkų, įsteigti generalinio štabo kursai, kurie jau davė kelias dešimtis gerai paruošusių specialistu. Be to, kas met siunčiama karininkų į Belgijos, Čekoslovakijos, Italijos ir Prancūzijos karo akademijas ir specialias mokyklas.

Taip pat daug padaryta puskarininkų lavinimui. Žymus jų procentas pasiūleka kariuomenėj, todėl karininkai jau turi daug prityrusių padėjėjų.

Kareivių mokymas palengvėjo. Rusų palikimu kariuomenė pirmąs gaudavo iš 100 naujokų arti 50 neratintų. Dabar neratintų beveina iš kariuomenę arti 30% ir te procentai

kasmet mažėja. Bet laikantis dėsnio, kad tis sąmoningas pilietis tegali būti geras kareivis, kareiviai mokomi ne tik kariškų dalykų, bet ir skaityti, rašyti. Be to, jiems laikomos paskaitos, rengiamos ekskursijos ir teatro vaidinimai, net operos, kareivinėse įvesti radio, jie dovanai gauna įvairių dienraščių ir žurnalių. Visa tai išlavina kareivius ir neraštingų iš kariuomenės mažai beiseina.

Kariuomenės raštai irgi gerėja. Pradėdama steigtis, ji neturėjo ne vienos kariškos lietuviškos knygos tinkamos darbu, o dabar kariuomenėj jau turi daugiau kaip 300 savų knygų (statutų, vadovėlių ir t. t.), laikraštį „Karij“ kareiviams, kaip mokslų žurnalą „Mūsų Žinyną“ ir „Kardą“ karininkams. Visos spaudos pagėrėjo turinys, kalbos dailumas ir paviršius.

Kariuomenėj tobulėti daug padeda bibliotekos, kurių 1918 metais nebuvo nė vienos, o dabar jas turi kiekviena kariuomenės dalis ir prie Kariuomenės štabo yra Kariuomenės biblioteka.

Visiems nuveiktiems darbus ir Nepriklausomybės karui raizduoti yra įseigtas karo muziejus.

Taigi kariuomenės 17 metų sukaktuvės rodo, kad lietuvių tauta, amžiais priešų engta, pajėgė sudaryti ginkluotą jėgą, kurie 2 metus grūmėsi su galingesniais priešais, apgynė nepriklausomybę ir davė jai politiškaį sutvirtėtį. Kariuomenė per šį 15 taikos metų laiką po kovų padėjo mokslo ir tvirtėjimo darbu. Per tą laiką, daug nuveikta, daug padaryta, bet dar daugiau reikės padaryti, nes ir Lietuvos jungimo darbas dar nebaigtas.

Per Lietuvos kariuomenę, kaip per gyvenimo mokyklą, yra perėję daug sveiko jaunimo ir gerai kariškai pasirenkę. Karo mokykla yra išleidusi gražų sącių aktyviosios tarnybos karininkų ir kariūnų — aspirantų į atargos karininkus.

Šie atsargos karininkai-kariai palaiko glaudžius santykius tarp kariuomenės ir visuomenės. Šių metų gegužės su visuomene susiartinimo diena parodė, kaip visuomenė myli kariuomenę. Ją džiaugiasi ir didžiuojasi. Visuomenė gausiai parėmė Vytauto Didžiojo muziejaus statybą, kuriame yra ir karo muziejaus būstas, buvo suorganizuotas ginklų fondas, kurį visuomenė irgi gyvat remia visokiomis aukomis. Tas svarbus faktas liudija, kad mūsų kariuomenės tiek vadai, tiek eiliniai kariai yra tikri savo krašto sūnūs ir kad kariuomenė su visuomene glaudžiai bendrauja.

Įvestas karinis rengimas vidurinėse ir aukštesniuosiose mokyklose. Karinių rengimų mokyklose dėsto tikrosios tarnybos ir atsargos karininkai. Jaunimas karinio rengimo pamokomis labai domisi ir jas mėgsta. Vasarą su mokiniiais atliekami šaudymai iš kariškų šautuvų ir lauko pratimai.

Mokykloms siunčiamas kariuomenės laikraštis „Karys“. Mokiniai jį gausiai skaito ir jame bendradarbiauja, rašydami įvairiais reikalais iš jaunimo gyvenimo straipsnius, eilėraščius ir galvosūkius.

Karinis auklėjimas pradėdamas

(Pabaiga 4 pusl.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

LIET. S-GOS BRAZILIJOS VALDYBOS POSĖDIS.

Gruodžio mėn. 7 dieną Lietuvos Namuose įvyko Liet. S-gos Brazilijos valdybos posėdis, kuriame dalyvavo s-gos garbės pirmininkas — Lietuvos Konsulas Povilas Gaučys, inžinierius Cimblėris, s-gai priklausanti organizacija ir mokyklų atstovai. Posėdyje apsvaistyti nesupratinami, kilę dėl s-gos patalpų naudojimo. Kadangi s-ga yra atsakinga prieš Brazilijos valdžią, kaip juridinė mokyklų laikytoja ir savininkė, tai visi s-gos nariai, naudodamiesi jos patalpomis, privalo prisitaikyti atitinkamos drausmės ir susiklausymo. Visoki susirinkimai, pramogos ir k. s-gos patalpose gali būti daromi tik su s-gos v-bos žinia, gavus iš anksto sutikimą. Visos privilegijos, taikomos tiksliai s-gos nariams. Išstojusi iš s-gos «Vilties» d-a iš karto nustoja visų teikiamų nariams teisių ir privilegijų. Nėrėdama gauti patalpas choro repeticijoms, privalo paduoti s-gos valdybai pareiškimą.

Nutarta pasiūlyti visiems mokyklų vedėjams raštus, primenant, kad jie savo vedamose mokyklose be s-gos valdybos žinios ir sutikimo nedarytų jokių susirinkimų bei pramogų. Šį nutarimą išklė paskutiniai įvykiai D-ro V. Kudirkos mokykloje, kurio D-ro V. Kudirka ir P. Korsakui leidžiant ir vadovaujant buvo daromi mitingai, pro vokuojami s-gos valdybos nariai, rašoma prieš juos šmeižimo pobūdžio rezoliucijos ir k.

Lietuvių Namus numatyta laikyti toms pačioms sąlygoms. Numatyta rūpintis pradžios mokyklos steigimu «Parque das Nações» rajone ir amatų mokyklos S. Paulo. Samatą amatų mokyklai paversta sudaryti inžinieriumi p. Cimblėriui su mokytojais. S-gos valdyba nutarė savo lėšomis padaryti D-ro P. Mačiūlo paveikslą ir jį pakabinti Dariaus — Girėno salėje Mokoje.

E.

NAUJAS S. PAULO LIETUVIŲ KLUBAS.

Praeita sekmadienį Lietuvos Namuose, rua Bandeirantes, 92 įvyko S. Paulo Lietuvos Klubu steigiamasis narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė p. St. Vancevičius, trumpai nušveidamas steigiamos klubo reikalą ir naudą. Į prezidiumą vienbalsiai išrinkti: pirmininku p. Konsulas P. Gaučys ir sekretoriumi p. Vancevičius.

Iniciatorių vardu pranešimą padarė mokytojas p. L. Gaigalas. Toliau buvo perskaitytas steigiamos klubo įstatų projektas ir svarstomi įstatų papunkčiai. Įstatų projekta kuris su-

(Tęsinys iš 3 pusl.)

plėsti ir pradžios mokyklose, kad jauni mūšiai iš mažens būtų skiepijami Tėvynės gynimo įdėja ir meilė kariuomenai.

Nors mūsų 17 metų gyvenimo laikotarpis tokių mažai teatsirasdavo, kad vengt kariuomenės ir jos tarnybos, prieinai į kariuomenę nemažai ir dabar taikos metu ateina savanoriais, bet dėl vietų stokos jie sunkiai priimami.

Nors nepaslapčius, kad mes turime nemažus kaimynius priešus, kurie ne tik tyko, bet ir grasina mūsų nepriklausomybę panaikinti, bet mes, vadovaujami visos tautos ir ginkluotųjų pajėgų Vado Antano Smetonos, ir didelio autoriteto karininkų, pulkininko inž. Dirmanto, Krašto Apsaugos Ministerio ir gen. št. pulkininko St. Raštiko, Kariuomenės Vado, dirbame taikos padėties kario darbu, žinodami, kad vieningume ir tvirtame pasiryžime glūdi tautos stiprybė.

mažomis patalponomis buvo priimtas p. Vancevičius. Klubas nutarė įstoti nariu į Lietuvos Sąjungą Brazilijoje. Nuolatinės klubo patalpos, tuo tarpu, bus Lietuvos Namuose. Klubas oficialiai pradės veikti nuo Naujų Metų.

Klubu patalpose numatyta įsteigti skaityklą, įvairius žaidimus, kartas nuo karto nariams suruošti pramogas ir t.t. Nustatytas nario mokesnis: vyrams po 10 milreisy į mėnesį ir moterims bei panelėms po 5 milreisy. Išrinkta laikinoji klubo valdyba iš: St. Vancevičiaus, ats. kapitono J. Budzilo, ats. kap. A. Majaus, K. Bratkausko ir L. Valiuko. Į klubą įstoji apie 30 narių.

Klubas numato savo veikimą plačiai išplėsti, sutraukti visas S. Paulo lietuvių kolonijos intelektualines pajėgas, organizuoti įvairius kursus, ruošti kultūringas pramogas, paskaitas ir t.t. Kelkia tikėtis, kad naujasis klubas bus viena iš rimčiausių S. Paulo lietuvių organizacijų.

Susirinkimui baigiantis, jo pirmininkas p. Konsulas P. Gaučys palinkėjo naujam klubui geriausios klaidės, dirbant lietuvišką kultūrinį darbą.

Klubu narys.

1935 MOKSLO METU BAIGIMAS D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOJE.

Sekmadienį gruodžio mėn. 8 d. D. L. K. Vytauto mokykloje įvyko didelės iškilmės. Mokyklos salę vaikučiai išpuošė gėliųis. Tiek salėje, tiek prie anglos buvo sausakimiai prisikimę mokinėjų tėvų ir šiaip svečių. Reikia pastebėti, kad į šią mokyklą jokia kita kita progą nesurenka taip daug žmonių, kaip kad rengiant su tos mokyklos mokiniais bet kokias iškilmes — paminėjimus. Tokie gausūs dalyvavimai lietuvių parodo, kaip tat puikiniai jie supranta savo mokyklos reikšmę svetimame krašte.

Atidarius iškilmes tos mokyklos vedėja p. L. Majienė pasakė keletą žodžių mokiniams, bei jų tėvams apie mokyklos darbą ir jo vaisius, prašydama ir toliau taip aktingai ir sutartinai veikti, kaip buvo per šius ketverius metus. Mokytojos kalbą palydėjo ovacijos. Po to mokiniai sudainavo keletą dainelių, padėklamavo tai progalį pritaikintų eilėraščių. Ypač labai gražiai atsiveikino savo draugus bei mokytojus mokiniai baigę šios mokyklos programą. Ne vienam iš dalyvavusių sužibė ašara, kai tie mažiukai sakė «Sudiev» žadėdami niekuomet nepamiršti savo mokyklos.

Tiekus diplomus drauge su dovana nelėmė buvo iškilmės baigtos Tautos himnu.

Tėvas.

ATVYKS LIETUVIS DAKTARAS.

Patyrėme, kad į S. Paulo greitai atvyks lietuvis gydytojas iš Vilniaus p. Dr. Cimblėris, inžinierius Cimblėris brolis. P. Dr. Cimblėris, kai sužinojome, apsigyvens S. Paulo mieste, kur mano verstis gydytojo praktika. Taigi, greitai turėsime ir gydytoją lietuvių.

PASITARIMAS AMATŲ MOKYKLOS REIKALU.

Gruodžio 10 dieną „Lietuvio“ Redakcijos bute įvyko pasitarimas lietuvių amatų mokyklos reikalui, kuriame dalyvavo inž. p. Cimblėris, Liet. S-gos Brazilijos plrm. A. Majaus, mok. L. Gaigalas, mok. Nalivaiška, mok. L. Majienė, mok. E. Pažėra, mok. P. Kor-

sakas ir „Lietuvio“ redaktorius St. Vancevičius.

Visapusiškai apsvaistius reikalą, nutarta visose mokyklose praveisti vakarą, norinčių įstoti į šios mokyklos, registraciją, nušveisti lietuvių visuomenei šios mokyklos reikalą per spaudą, susirinkimus ir t.t. Sustatyta būsimai mokyklai programa ir apsvaistyta dar keletas klausimų. Sekantis pasitarimas įvyks gruodžio 21 dieną.

MOTERYS VEIKIA.

Praeita sekmadienį t. y. gruodžio mėn. 8 d. D. L. K. Vytauto mokykloje įvyko iškilmingo įteikimo diplomų baigusiems tai mokyklą mokiniams įvyko Lietuvos Moterų D-jos Brazilijoje visuotinis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo didžiama D-jos narių ir šiaip svečių. Reikėtų einaujų reikalų D-ja nutarė uoliai prisidėti savo darbu rengiant vaikams kaledų eglutę.

Taip pat buvo pagedaujama, kad iš visų São Paulo rajonų būtų priimamos narės vienam bendram veikimui.

Susirinkimui baigiantis buvo maloniai priimtos trys naujos narės būtent p. R. Cimblėrienė, p. E. Gudelienė ir p. B. Vagnerytė.

Dar kartą D-ja perspėja narses atsižvelgiant į D-jos įstatus ir užsibrėžtus tikslus, kad tos lietuvių moterys, kurios nori dirbti vien lietuvišką darbą, kurios nori kiekvienam reikale viena kitai padėti neatsižvelgiant į pažiūrų skirtumus, bus su džiaugsmu priimtos į šios D-jos narių sąrašą. Taip pat turi būti įsidėmėtina D-jos narėms, kad ambicijai, kerštamui, ar atskiram sauvaliai vieni D-jos ribose vietos nebėra. D-ja savo užsibrėžtuose tiksluose pirmoje vietoje turi kreipti dėmesį, kad finansiniai reikalai būtų tinkamame aukštumoje, todėl kiekvienas reikalas susijęs su didesniais išlaidomis turi būti nuodugniai persvarstytas bent 2/3 narių.

Lietuvių moterys, žengdamos į penktuosius mūsų D-jos gyvavimo metus sustiprėm savo dvasia, apsišarvojęme kantrybe nekreipdamos dėmesį iš kurios pusės pūsų veja.

Narė.

A. A. B. STEPONAČIO KŪNAS IŠVEŠTAS Į LIETUVĄ.

Gruodžio 9 d., A. A. B. Steponačio kūnas išvydėtas į Santos uostą, iš kur suomių laivu išveštas į Dancigą ir iš ten bus parkebentas į Lietuvą.

Gruodžio 7 d. vakare, kūnas buvo parvežtas iš Araga mikroteriumo į Dr. V. Kudirkos mokyklą ir ten pašarvotas. Sekmadienį ant karsto buvo uždėta daug vainikų, kurių tarpe: Lietuvos Pasiuntynybės Argentinoje, p. Ministerio Aukštuoio, Lietuvos Konsulato S. Paulo ir kalkurių lietuvių organizacijų. Pasakyta keletas kalbų. Karstą aplankė daugybė žmonių.

Čia reikia pažymėti, kad vėlionis, nors ir pats sau atėmė gyvybę, bet visų buvo vienodai gerbiamas. Tas liūdnas įvykis visus sujaudino. Pradžioje visos organizacijos buvo nutarusios nupirkti vainikus ir atitinkamai pagerbti vėlionį, kaipėjusį konsulo pareigas ir dirbusį, kiek laikas ir galimybės jam leido, visose tautinės organizacijose. Tačiau dėl susidariusių apytovų, ne visos organizacijos galėjo prie suruoštų iškilmių prisidėti. Daugelis tik širdyje pagerbė vėlionį ir pralinkėjo jo kūnui laimingai pasiekti tėvynę. Keletas nerimtu įsišokėly, prisidėgusių vėlionies „didelėis gerbėjais ir draugais“, taip pasirodė, kad kalkurioms organizacijoms nebuvo galima viešai pasirodyti. Galia, kad taip įvyko, bet mums atrodo, kad rami ir nuširdi mirusiam pagarba bus daug vertingesnė, negu didelis triukšmas ir viešas demonstravimas tariamos pagarbos, po kuria aiškiai slėpėsi kai-

kurių asmenų veidmainybė ir asmeniškis interesai.

Mes iš savo pusės nuoširdžiai tariame: Tėbūna lengva, tau Broniau, Tėvynės Lietuvos žemelė!

AGRONOMAS BRONIUS LAUKŠAS.

Į S. Paulo buvo atvykęs lietuvis agronomas p. Bronius Laukšas, kuris dabar gyvena Santa Catharina estade. Agronomas Laukšas keletą kartų buvo atsilankęs „Lietuvio“ redakcijoje. Jis pasižadėjo būti nuolatiniu rašybių laikraščio bendradarbiu. Agr. p. Laukšas taip pat yra susirūpinęs lietuvių kolonizacijos klausimu. Kada kolonizacijos klausimas bus praktiškai realizuotas p. Laukšas mano perduoti savo ūkį Santa Catharina estade ir persikelti į būsimąją lietuvių koloniją. Agronomas p. Laukšas gruodžio 11 d. išvyko atgal į savo ūkį.

BOM RETIRE.

Bom Retiro „Lithuanijos“ skyriaus veikimas pastaruoju laiku žymiai pagyvėjo. Įsikūrė vyrų choras, kurį moko p. J. Stankūnas ir mok. E. Pažėra. Choras kas savaitę daro 2 kart repeticijas: pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Kiekvieną sekmadienį daromi šokių vakarai, kuriuos lithuaniečiai sugėba gražiai tvarkyti. Į vakarus ateina nemaža žmonių.

Į skyrių prisirašė naujų narių. Dabar skyrius narių turi virš 50. Antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais vyksta lengvosios ir sunkiosios atletikos treniruotės. Pasiskolinta iš Vila Anatazijos skyriaus imtynėms matracas, bokso matėras ir piratinės. Skyrius jau turi keletą neblogų boksininkų ir imtininkų, kurie kitus moko pagrindinių taisyklių ir technikos. Lengvaatletai stropiai rengiasi S. Silvestro bėgimui Naujų Metų išvakarėms.

BUS RUNGTYNĖS.

Gruodžio mėn. 15 dieną Bom Retiro lithuaniečiai žaidžia futbolo rungtynes su stipriu brazilų klubu „Saude Publika“. Rungtynės įvyksta „Saude Publika“ aikštėje Bom Retire. Netoli Newton Prado gatvės, 2 val. po p. Rungtynės bus stiprios ir įdomios. Lietaviai prašome ateiti pasižiūrėti.

PING PONGO KAMPIONATAS.

Gruodžio 11 dieną Bom Retiro skyriaus patalpoje prasideda ping pongo kampanatas tarp skyriaus narių. Geriausius žaidėjams bus paskirti medaliai.

LIETUVIAI SUPYLĖ RINKTINĖ.

Gruodžio 1 dieną Mokos lithuaniečiai žaidė su Mokus brazilų rinktine, kuri buvo sudaryta iš geresniųjų Mokus žaidėjų. Rungtynės buvo įtemptos ir įdomios. Lietuviai supylė rinktinę I-ji 2: 1. II-ji 1: 0.

VILA BELOJE.

Praeita sekmadienį šauktas „Lithuanijos“ Vila Belos skyriaus susirinkimas dėl lietaus neįvyko. Ligi šiol valdyba numatė sporto vedėją, kuris sudarys futbolo komandas. Tuo tarpu pirmoji komanda bemaž sudaryta. Reikalinga dar galutinai sutvarkyti,

(pabaiga 5 pusl.)

Italija svajoja atstatyti Romos imperija.

Savo moderniško Cezariams stumiami ir apsvaigę savo kareivių pasisekimais Afrikoj, italai vėl galvoja atgaivinti paėitų amžių didybę. Senoji Romos imperija dabar vaidenasi ita tus. Niekad senosios istorijos lapai nebuvo vartomi su didesniu pasididžiavimu kaip kad dabar, prafindami prieš 1.900 metų buvusią galią. Geras savo tautos psichologijos žinovas, Mussolini kelia Romos didybės toną visais jo galioje esančiais instrumentais. Laikraščiuose, žurnaluose, knygoose, kinose, radio ir teatruose iškilumai yra mintina praeties galia. Visoj Italijoje ant sienų iškabinėti žanėlapiai, kad tokiu būdu gyventojai galėtų semtis įkvėpimo iš praeties didybės ir garbės.

DOTNUVOS BAŽNYČIA.

Kokia tad buvo Romos didybė, kurią Mussolini bando atgaivinti? Savo didžiausio išplitimo laikais, nuo 98 iki 117 metų po Kristaus, viešpataujant imperatoriui Trajanui, Romos imperija tęsėsi nuo Škotijos stepių ligi Indijos kalnų, nuo Gibraltaro ligi Kaukazo, nuo Reino ligi Dunojaus ir nuo Nioto ligi Sacharos tyrlaukių. Roma buvo daugiau negu vakarų valstybė. Ji buvo pats Vakarų pasaulis.

Ką panašu Romos imperijai nematė pasaulio akys: nuo pačios smuklio pradžios ligi žlugimo Juodoji jūra, Viduržemio jūra, Adrijos jūra, Egejo jūra ir Lamanšo kanalas buvo jos vidaus vandenys.

Salyš šiandieną apgyventos anglių, prancūzų, ispanų, portugalų, belgų, šveicarų, austrų, vengrų, jugoslavų, romunu, graikų, bulgarų ir daugelio kitų tautų, tada buvo Romos provincijos. Nuo Jeruzalės ligi Londono ir nuo Paryžiaus iki Tebų, visi keliai vedė į Romą. Anglai, galai, latiniai, libiečiai, babiloniečiai ir graikai, visi tada vadinosi romėnais. Romos imperija tada buvo apgyventa daugiau kaip 100 milijonų gyventojų. Jūra teikė patogų susisiekimą tolimom provincijom su Roma. Kariški keliai, romėnų karo genijaus nutiesti, buvo vidutinio susisiekimo arterijomis. Šituos kelius pravedė romėnų legijonai, kurieėjo užkariauti naujų teritorijų, o taip pat pirklį ir konsulų ieškojusių pelno ir valdžios.

Lygiai kaip Mussolini stengiasi savo imperiją išplėsti karų pagalba, Romos imperija buvo surkurta ginklų jėga. Sutvirtinusi savo pozicijas pačioj Italijoje, Roma nukreipė akis į Viduržemio jūrą. Bet čia susikirto su Kartagina, galiuku miestu — valstybė šiaurės Afrikoj. Prasidėjo ligi pūnų karai. Net Anibalas su savo gaisiais raitiniais ir drambliais, perėjęs Ispaniją ir Alpių kalnus, negalėjo sutriuškinti Romos. Po didelių pastangų Kartagina buvo nugalėta ir sugriauta. Nuo to laiko Roma įsiviešpatavo visam Viduržemio jūro baseine ir Afrikos pakraščiuose.

Makedonija ir Sirija taip pat pajuto Romos ginklo galybę ir buvo pavertę. Julijus Cezaris Romos vėliavą nunešė į Britaniją ir Galiją (dabartinė Prancūzija). Kai suokabininkai durklu perverė Julijų Cezarį, Roma au buvo pasaulinė imperija.

Jos įstatymai ir papročiai pavlito viso pasaulio normomis. Jos kultūros sėkla paplito tūkstančiais kilometrų nuo centro. Apie imperijos galybės denas garsus istorikas Mommensen sako: „Jei Dievo angelas turėtų pakreipti svarstyklės sprendžiant kas išmintingiau ir humaniškiau buvo valdoma, ar Antoninų neapbrėpiama imperija ar dabartinės valstybės, ar civilizacija ir gerbuvis nuo to laiko pasistumėjo priekin ar pažengę atgal, labai abejotina, kad sprendimas būtų dabarties naudai“.

Bet kaip visad, yra ir kita pavelsko pusė. Tuo tarpu kai laisvuosius gyventojus naikino karai, vergija išsigimė ir sumažėjo gyventojų gimimai. Užkariavimų ir valdymo korupcija taip pat turėjo savo dalį. Kariška ir finansinė valdžia žlugo, išsigimimas susilpnino kultūrinį ir socialinį gyvenimą. Imperijos dydis sunkino jos valdymą iš vieno centro. Žemės ūkis susmuko, barbarams tolydžio puolant kaikurios imperijos dalys atsikilo. Ne viena tauta Genevoj balsavosi prieš Italiją, prieš 1900 metų buvo jos protėvių valdoma.

Mussolini imperija tai ne Trajano ar Julijaus Cezario. Didžioji Britanija ir Prancūzija, ne Roma, dabar yra kolonijalinės valstybės. Italijai tepriklausio Libija, Eritreja, ir Somalija. Pati Italija yra labai neturtinga gamtos turtais. Jos kolonijos, kurios negalėjo sutraukti didesnio skaičiaus italių, taip pat labai skurdžios. Jų vieš plotas siekia 946,734 kv. mylias su 2.200.000 gyventojų, kurių mišiniška daugama juodukai.

Libija, esanti Afrikos šiaurėje duoda limonus, figas, migdolus ir tropiškus vaisius. Eritreja, rytuose, neturi jokios ekonominės reikšmės, bet už tat didelę strateginę svarbą. Itališkoj Somalija truputį derlingesnė: kuprių ir gyvulių auginimas, tai jos svarbiausias užsiėmimas. Pusė pasaulinės gamybos smilkalų gaunama iš Somalijos.

Vokiečių filosofas Hegelis tvirtino istoriją pasikartojant. Užmiršo pridurti, kad pirmą syk kaip karikatūra ir antrą syk kaip tragedija Mussolini bando pakartoti Romos istoriją suplakdamas į vieną komediją su tragedija.

Stebėtojas.

KIEKVIENO SKAITYTOJO PAREIGA

laiku atnaujinti prenumeratą 1936 metais «Lietuvis» tikisi, kad ir Tamsta neatsiliksi nuo kitų. Pinigus siųsti įvertintu laišku: (valor declarado) «Lietuvis» caixa postal 1764, São Paulo.

Duona.

Buvo laikai kada žmonės nemokėjo dirbti laukų, sėti javų ir gamintis grūdų duonos. Jis išimtinai maitinosi mėsa, žuvimi ir laukinių medžių vaisiais. Jie valgė ne tik užmauštus medžlokėje gyvulius, žvėris ir paukščius, bet ir paimtus karo belaisvius.

Pasakojima, kai europiečiai pradėjo užkariauti lukinės Afrikos tautes, jų kariai puldami į mūšį šaukdavo: „Mėsos! Mėsos!“ Galima įsivaizduoti, kokį baimę sukrsdavo nugalėtuosius ir bėgančius karius, kad jie nepatektų į priešininko rankas ir nebūtų suvalgom! Kaip buvo nustebę Amerikos indijonai medžiotojai, pamatę baltųjų apšėtus javais laukus. Štai ką pasakė jų vadas saviesiems draugams:

— „Baltieji stipresni už mus todėl, kad jie valgo grūdus, o mes mėsa. Mėsos taip retai tenka mums gauti, nos jai išauginti reikia kelių metų, o tie stebuklingi grūdai, kuriuos sėja į žemę baltieji, atgal grįžta jiems per kelis mėnesius. Mėsa, kurią mes valgome, turi keturias kojas, kad pabėgtų nuo mūsų. O mes turime dvi kojas, kad pavytumėm ją. Grūdai pasilieka į auga ten, kur juos numeta. Žiema mes bemedžiodami miškuose šilame išitas dienas, o baltieji ilsisi namuose.“

Pirmąkartė duona visai nebuvo panaši į dabartinę. Tai buvo paprasta trintų grūdų ir miltų košė su vandenių maišyta. Toji košė sudžiūdavo ir sudžiuvusios košės gabalai būdavo jiems duonos vietoje.

Dar ir dabar rytų kraštuose daro iš kukurūzų miltų saldžius tešios skrylius ir juos iškepus vietoje duonos valgo.

TIK «LIETUVY» PASISKELBES TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEINAMIAUSIOS.

Pranešimas.

Ateinantį sekmadienį gruodžio 22 dieną 3 val. p. p. Vytauto Didžiojo mokykloje įvyksta «Lithuanijos» Vila Belos skyriaus susirinkimas. Narius ir prijauciančius prašome atsilankyti.

Valdyba.

Motery žiniai.

Lietuvių Moterų D-ja Brazilijoje praneša visoms narėms, kad Cruzada Pró Infancia yra atsiuntusi raštą gruodžio mėn. 7 d. su pakvietimu D-jos pirmininkei dalyvauti iškilmingame atidaryme naujos specialiai vaikams klinikos ant Avenida Brigadeiro Luiz Antonio 683.

Liet. Mot. D-ja visais tos klinikos patarnavimais gali naudotis veltui, tik vykstant reikalinga gauti tam tikras raštėlis su pirmininkės parašu.

L. M. D. B.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skandūs valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas

POVILA RAMANAUSKA

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo.

RUSU BARUI

Rua Victoria, 578 reikalingos padavijos (garsonetės). Sąlygos geros. Kreiptis pas Baro savininką visomis dienomis.

Jaunime, Naujiena!

Sporto S-gos «Lithuania» Bom Retiro skyrius rengia linksmus ŠOKIU

VAKARUS

Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92 š. m. gruodžio 1, 8, 15, ir 29 d. (sekmadieniais) nuo 7 iki 12 val. nakt. Jaunimui proga gražiai praleisti laiką ir pasilinksmiti!

GRIEŽIA «LITHUANIJOS» DŽAZ — BANDAS.

BAR--

RUSSO

RUA VICTORIA, 578

Vienintelis Rusu Baras S. Paulo mieste

Visomis dienomis, dalyvaujant geriausioms rusų kolonijos meno pajėgoms, dainos, baletas, balalaikų orkestras ir kt. Kiekvieną vakarą nuo 8 val. iki 1 val. nakties. Pasilinksminimo vieta lietuvių ir rusų kolonijai.

Brangus skaitytojai.

Per ištisus metus «LIETUVIS» lankė tamstos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavo daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, eilėraščių.

«LIETUVIS» buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti. «LIETUVIS» neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, jo neapvils! Taigi, nieko nelaikdams siūsk «Lietuvio» prenumeratą 1936 metams.

Ateinančiais metais «Lietuvis» bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. «Lietuvj» skaitys visi!

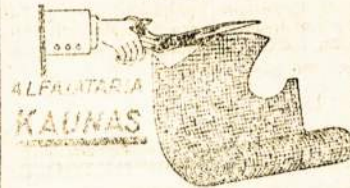
„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoj,
- 5) Menkaičio krautuvėje S. Annoj.
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli noje.
- 7) Kirilausko krautuvėje, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ redakcijoj visomis dienomis.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A
(prie Sorocabano stoties)

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Dėmėsio

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagyda užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veitui. Priimu visomis dienomis bile kokią valandą.

VILLA ZELINA.

Rua Quatorze, Nr. 9.

Bonde nuo Largo da Sê N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

„BERNARDO“

Vokiečių fotografijų įstaiga
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir nakti. —

VILLA ZELINA.

ZEMĖS SKLYPAI BE NUOŠIMČIU ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 30\$000 mlr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoj — Kontoroj Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

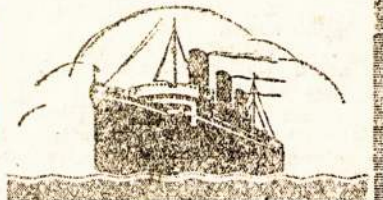
Laivų išėjimas į Europą	
Astrida	28. 11. 35.
Eclantier	12. 12. 35.
Macedonier	29. 12. 35.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.]

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

VALSTYBĖS SAUGUMO ĮSTATYMAS VĖL DISKUTUOJAMAS SEIME.

Paskutiniu laiku Brazilijos Federacinis seimas vėl pradėjo svarstyti Valstybės Saugumo Įstatymo projektą. Įstatymo pakeitimo projektas taikomas ekstremistams ir priešvalstybiniam galvam. Spėjama, kad projektas greitai bus priimtas.

Abisiniečiai nesutinka taikintis.

Naujausios žinios praneša, kad pastangos sutaukinti Italiją su Abisinija vargiai ar duosiančios teigiamų rezultatų. Anglų ir prancūzų parūstas naujas taikai įgyvendinti planas esąs pražūtingas Abisinijos interesams ir abisiniečiai nesutinka siūlomomis sąlygomis taikintis. Daug pastangų, sutaukinti kariuomenės šalis, deda ir Romos Popiežius. Viso pasaulio katalikams įsakta melstis už taiką.

Eilinė Baltijos valstybių konferencija.

Gruodžio pradžioje Rygoje įvyks olinė Baltijos santarvės valstybių užsienio reikalų ministrų konferencija. Lietuvos delegatams konferencijon numatyti užs. reik. ministro Lezoraitis, politinio departamento direktorius Urbšys, Lietuvos atstovai Rygoje ir Taline — Vileišis ir Daidė, o taip pat ir Latvijos ir Estijos atstovai Kaune — Seja ir Lepikas.

Konferencijos darbų programoj numatytas pranešimas apie buvusios paskutinės konferencijos nutarimų vykdymą, nuomonių pasikeitimas dėl Baltijos valstybių pozicijos dėl sankcijų prieš Italiją ir dėl Baltijos santarvės atstovavimo Tautų Sąjungos Taryboj.

Derybos tarp Kinijos ir Japonijos.

Iš Tokio pranešama, kad po ilgų kviirčių ir nesusipratimų, tarp Kinijos ir Japonijos vedamos diplomatinės derybos ir norima kairkuriais klausimais viisiškai susitarti. Japonai reikalauja, kad Kinijos vyriausybė sudraustų anti japonišką agitaciją Kinijoje. Kinija iš savo pusės nori sumažinti japonų įtaką į šiaurės Kinijos politiką.

Atleistas Klaipėdos policijos viršininkas.

Iš Kauno pranešama, kad Klaipėdos krašto direktorija atleido Klaipėdos policijos viršininką p. Tolaikį, kuris šiose pareigose iš buvo nuo 1923 m. Policijos viršininkas Toleikis jau buvo

atleistas ankstyvesnės Šreiberio direktorijos, bet Šreiberiui išėjus iš direktorijos, vėl buvo paskirtas.

Lenkai kovoja su žydais.

Paskutiniu laiku Lenkijoje irgi prasidėjo smarkus antisemitinis judėjimas. Ypatingai prieš žydus nusistatę lenkų studentai ir moksleiviai, kurie ne vieną kartą jau išprovokavo susirėmimus su žydais. Paskutinėmis dienomis lenkų policija suėmė daug asmenų, norėjusių suruošti didelį žydų pogromą Nowa Miasto mieste.

Jūrų nusiginklavimo konferencija.

Londone susirinko visų didžiųjų pasaulio valstybių: Anglijos, Amerikos, Japonijos, Prancūzijos ir Italijos jūrų konferencija, kurioje svarstoma nusiginklavimo klausimas. Jūrų nusiginklavimo konferencija renkasii jau nebe pirmą kartą, bet vis be konkrečių rezultatų. Šiai konferencijai pridodama daug svarbos, bet kartu keliamama nemaža abejonių dėl jos pasisekimo. Valstybės, turinčios didelius karų laivynus, jų mažinti nenori, o tos valstybės, kurios turi mažesnius, nori susilyginti su kitomis.

Didžiųjų pasaulio valstybių karų laivynas.

Per jūrų konferenciją pasiškėjo, kad šiuo metu didžiųjų pasaulio valstybių laivynas yra toks: Amerikos — 1.371.510 tonų, Anglijos — 1.372.524 tonų, Japonijos — 830.709 tonų, Prancūzijos — 709.076 tonų, Italijos — 518.488 tonų, Vokietijos — 254.949 tonų ir Rusijos — 189.514 tonų.

Egiptas reikalauja nepriklausomybės.

Paskutiniu laiku Egipte prasidėjo smarki akcija prieš anglus. Dauguma Egipto žymesnių politikų reikalauja visiškos nepriklausomybės. Kaip žinome, Egiptas yra anglų dominijoj. Egipto karalius Faud paskelbė 1923 metų konstituciją. Anglai dėl to labai susirūpinę, kurie neranda priemonių prieš egiptiečius, kurie atkakliai siekia visiškos nepriklausomybės.

Austrijoj uždrausta platinti Vokietijos laikraščiai.

Austrijos vyriausybė išleido įsakymą, kurio draudžiama pardavinėti Austrijos teritorijoj visi Vokietijos laikraščiai ir spaudos leidiniai. Draudimas pradės veikti nuo gruodžio 16 dienos.

Čekoslovakijos prezidentas Masarykas norįs pasitraukti.

Kaikurie Europos laikraščiai paskelbė žinia, kad dėl senatvės norįs atsis tatydinti Čekoslovakijos Respublikos prezidentas Masarykas. Kas užims Masaryko vietą, tuo tarpu žinių nėra.

— Paskutinėmis dienomis Graikijoje siautė baisios liūtys, pridariusios milijonams nuostolių. Vietomis labai nukentėjo įvairūs pasėliai.

— Iš Vienos pranešama, kad sunkiai susirgo, buvusio ministerio pirmininko Dolfuso žmona. Jos gyvybei grėsia pavojus.

— Iš Romos pranešama, kad Šventasis Tėvas greitai išleisias enciklyką į viso pasaulio tikinčiuosius apie taikos įgyvendinimą Rytų Afrikoje.

— Neseniai Meksikos banditai pagrobė stambų Amerikos milijonierių. Banditai reikalauja 300.000 dolerių. Milijonierius parašė į Neujorką vienam savo draugui, prašydamas, kad reikalaujama suma būtų išmokėta, nes jam grėsias pavojus.

— Pranešama iš Argentinos, kad Tucuman provincijoje siautė didelės liūtys, padariusios daug nuostolių. Vietomis nutrauktas geležinkelių susisiekimas. Pakilęs vanduo užliejo plačiausias apylinkes.

— Iš Neujorko pranešama, kad Amerikos Tribunalas atmetė Hauptmano, Linbergos sūnaus nužudytoj, apeliacijos skundą. Hauptmanui dar likusi tik viena teismo instancija — „Baumės Dovanojimo Tribunalas“.

— Iš Berlyno pranešama, kad dabartiniu metu žymiai padidėjo bedarbių skaičius Vokietijoje. Dabar Vokietijoje bedarbių yra apie du milijonai, arba 150.000 daugiau, kaip buvo prieš mėnesį.

„Lietuvio“ prenumerata papiginta!

1936 metams „Lietuvio“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milireisų (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsakyti „Lietuvį“ savo giminėms bei draugams į Lietuvą, Argentina, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišku:

A. Baubiniui, S. Čurkiniui, T. Davolytei, V. Daukšui, V. Girčiui, J. Paulavičiui, S. Stasiulaciui, F. Urniežui, S. Viršilaitiui, P. Vasiliauskui, J. Vingriui, J. Vijeikiui, P. Vaičekauskiui, E. Zablackui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirke pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Tardymas dar vedamas.

Sąrysu su komunistų sukeltomis riaušėmis Brazilijoje, sulmta gana daug įtartinių asmenų. Ypatingai daug sulmtų tųjū kariškių ir civilių yra Rio de Janeiro, Bahia ir kitose vietose. Tardymas nuodugnai vedamas. Spaudoje plačiai rašoma apie ruošto sukilimo detales. Iš tardymų paaiškėjo, kad komunistinis ir ekstremistinis elementas norėjo nuversti valdžią ir įvesti raudonąją diktatūrą.

Rio de Janeiro užmuštas italų karininkas.

Vienas ispanas iškėjas Rio de Janeiro mieste užmušė italų karininką Hugo Barbani. Žmogžudys pats pasida vė policijai, kur pareiškė, kad žmogžudystę įvykdė tam, kad suvesti asmeniškas sąskaitas. Iš kitos pusės pranešama, kad žmogžudys sergąs nervų liga ir jo pareiškimai labai neaiškūs.

Svetimšaliai ištremti iš Brazilijos.

Iš Rio de Janeiro pranešama, kad jau pasirašytas dekretas, kuriuo ištremiama keletas svetimšalių, pavojingų visuomenės tvarkai ir ramybei. Nemažai yra sulmtųjų svetimšalių, kurie įvelti į ruošą komunistų sukilimą. Manoma, kad ir pastarieji bus ištremti iš Brazilijos teritorijos.

Didelė audra Porto Alegre.

Porto Alegre mieste ir apylinkėse siautė baisi audra, kuri padarė nemažai nuostolių. Vėtra išaužė daug medžių, sugriovė nemažai namų ir šiaip pridarė nuostolių. Žmonių aukų nėra.

Visoje Brazilijoje viešpatauja tvarka ir ramybė.

Po nepavykusio komunistų perversmo vyriausybė ėmėsi visų galimų priemonių tvarkai atstatyti. Vietos spaudos žiniomis, tvarka ir ramybė jau atsitvėta visoje Brazilijoje. Sukilimo ruošėjai ir konspiratoriai susekti ir manoma, kad jie bus atitinkamai nubausti.

— Sąrysu su neramumais krašte ir ruoštu paskutiniu sukilimu, įvykiu nemažai pasikeitimų žemesnioje Brazilijos karo vadovybėje.

— Vietos laikraščiai praneša, kad į Braziliją atvyksta keletas italų misijonierių — salesiečių.

— Paskutiniu laiku statikamos įstaigos ir Brazilijos seimas pradėjo gyvat rūpintis cukraus ir vatos eksportu. Brazilijos vata pasaulinėje rinkoje gerai perkama.

— Paskutinieji neramumai krašte šiek atsilėpė į Brazilijos valiutą užsienyje. Milireisas vėl pradėjo svirauti.

— Vietos spaudos žiniomis, ištremti iš Brazilijos teritorijos penki, rusų tautybės asmenys, už visuomenės kurstyimą ir komunistinę agitaciją.

— Brazijos policija deda pastangas sugauti visus komunistinio sukilimo kaitininkus. Kasdien sulmama nemažai įtartinių asmenų.

— Prancūzijos kairieji dienraščiai, plačiai rašydami apie komunistinį sukilimą Brazilijoje, pažymi, kad visos direktyvos tam sukilimui ruošti ėjusios iš Maskvos, per komunistų agentus.

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Brangus Jaunime, neužmiršk, kad B. L. J. s-gos „Viltis“ B. Retiro sk. š. m. gruodžio mėn. 14 d., ant rua Ribeiro da Lima Nr. 17-A. rengia visų taip senai laukiamą

Vieša Koncerta.

Koncerto programa labai įvairi: solo, duetai, kvartetai ir mišrus choras.

Tad nei vienas nepraleiskit šios puikios progos, pasiklausyti gražių lietuviškų dainų, o vėliau linksmai pasišokti, grojant „Vilties“ dūdų orkestrui.

Pradžią: 8,30 val. pabaigą 4 val. ryto.

Tik nepamirškite antrašči: rua Ribeiro da Lima nr. 17-A, 2 aukštas. (Prie pat „Luz“ sodu).